

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

XXXVII Liceum Ogólnokształcące
im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie
rok szkolny 2025/2026

WPROWADZENIE

Wychowanie młodego człowieka jest wspieraniem jego rozwoju, kształtowaniem osoby, która będzie w stanie przystosować się do nieustannie zmieniającej się rzeczywistości oraz będzie potrafiła wykorzystywać swój potencjał i realizować swoje plany życiowe. Wychowanie ma miejsce przede wszystkim w domu rodzinnym, a zadaniem szkoły jest wspomaganie rodziców w wykonywaniu tego zadania. Z uwagi na wzrost liczby uczniów z trudnościami emocjonalnymi chcemy stwarzać w szkole warunki sprzyjające indywidualnemu traktowaniu każdej osoby, która potrzebuje wsparcia. Każdemu uczniowi chcemy umożliwić osiągnięcie dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, intelektualnej, społecznej i duchowej. Zależy nam, aby młodzi ludzie potrafili tworzyć bliskie, satysfakcjonujące relacje z innymi, byli obdarzeni wysoką kulturą osobistą, brali odpowiedzialność za swoje zachowanie oraz prowadzili zdrowy styl życia. Chcemy, aby szkoła była miejscem, w którym istotne są takie wartości jak uczciwość, wolność, przyjaźń i tolerancja. Zależy nam, aby szkoła była miejscem bezpiecznym – wolnym od przemocy psychicznej, fizycznej i uzależnień. Ważnym zadaniem będzie kształtowanie postaw prospołecznych, patriotycznych oraz wspieranie zaangażowania uczniów w życie szkoły. Będziemy uczyć otwartości i akceptacji dla odmiennych tradycji, kultur i religii.

Profilaktykę rozumiemy jako działania w procesie wychowania, które mają na celu wspieranie uczniów w radzeniu sobie z różnymi trudnościami, ograniczanie czy nawet likwidowanie czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących. W zaplanowanych działaniach będziemy stosować profilaktykę uniwersalną, skierowaną do wszystkich uczniów oraz profilaktykę selektywną w odniesieniu do wybranych grup uczniów (po dokonaniu diagnozy zagrożeń i trudności). Działania profilaktyczne prowadzone w szkole mają na celu zadbanie o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, które jest wartością nadrzędną.

Opracowując program wychowawczo-profilaktyczny uwzględniono:

- prawo oświatowe;
- diagnozę problemów i potrzeb uczniów, którą sporządzono na podstawie:
 - a) analizy dokumentacji pedagoga i psychologa szkolnego;
 - b) wyników ankiety ewaluacyjnej po przeprowadzeniu warsztatów profilaktycznych dla uczniów klas I i II w ubiegłym roku szkolnym (2024/2025);
 - c) wyników ankiety diagnozującej potrzeby i problemy uczniów przeprowadzonej pod koniec ubiegłego roku szkolnego (2024/2025);
- spostrzeżenia rodziców, uczniów i nauczycieli dotyczące istotnych problemów i kierunków pracy wychowawczej i profilaktycznej;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły w obszarze wychowania i profilaktyki;
- prognozowane zmiany w szkole, środowisku lokalnym, kraju i na świecie, które mogą mieć wpływ na kształtowanie postaw młodzieży.

Wśród najczęstszych problemów zgłaszanych u pedagoga/psychologa szkolnego oraz w ankietach ewaluacyjnych to niepowodzenia szkolne, trudności w radzeniu sobie z emocjami, stresem, spędzanie zbyt dużej ilości czasu ze smartfonem, obniżona motywacja do nauki, oraz obniżony nastrój, brak energii, a także problemy rodzinne i rówieśnicze. Uczniowie zgłaszają potrzebę pogłębiania wiedzy na temat sposobów radzenia sobie z emocjami, stresem, jak pomagać innym osobom przeżywającym trudności, problemy, nt. symptomów i specyfiki depresji, zagrożeń uzależnieniem od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych. Uczniowie klas pierwszych miewają trudności w komunikacji międzyludzkiej i adaptacji w nowym środowisku rówieśniczym, a więc potrzebują warsztatów integracyjnych i zajęć z zakresu budowania pozytywnych relacji. Znaczna część uczniów zgłasza problemy z nadmiernym korzystaniem ze smartfonów, gier online i używanie środków psychoaktywnych. Wielu uczniów boryka się z problemami rodzinnymi, uczuciowymi, poczuciem osamotnienia i brakiem zrozumienia. Potrzeba jest więc, by uczniowie uczestniczyli w zajęciach z profilaktyki zdrowia psychicznego.

Program wychowawczo–profilaktyczny będzie realizowany przez wszystkich nauczycieli liceum we współpracy z dyrekcją oraz specjalistami zatrudnionymi w szkole: pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną, a także z rodzicami uczniów, instytucjami (m.in. z Poradnią Psychologiczno–Pedagogiczną nr 1), innymi szkołami i organizacjami pozarządowymi.

Podstawy prawne Programu wychowawczo - profilaktycznego:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 53 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 996 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55).
4. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r., poz. 526, z późn.zm., art. 33).
5. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015, poz. 1249).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U z 2018 r., poz. 214).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. z 2019 r., poz. 1575).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1643).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2019 r., poz. 322).

10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych.
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2018 r., poz. 2140).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 lutego 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
15. Statut XXXVII Liceum Ogólnokształcącego im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie.

Program wychowawczo-profilaktyczny jest zgodny ze Statutem XXXVII Liceum Ogólnokształcącego im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie. Projekt programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2025/26 został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną i przyjęty do realizacji na podstawie:

- uchwały nr 5/2025/2026 Rady Pedagogicznej XXXVII Liceum Ogólnokształcącego im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie z dnia 11 września 2025 r. w sprawie przyjęcia w porozumieniu z Radą Rodziców projektu programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026;
- uchwały zebrania plenarnego Rady Rodziców z dnia 25 września 2025 r. W sprawie przyjęcia do realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026.

MODEL ABSOLWENTA

XXXVII Liceum Ogólnokształcącego im. Jarosława Dąbrowskiego

Absolwent naszego liceum ma zdobyć umiejętność przystosowywania indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i mocnych stron do wymagań i wyzwań współczesnego świata. Uważamy, że kluczowe kompetencje ustanowione przez Komisję Europejską, które są definiowane jako połączenie wiedzy, umiejętności i postaw odpowiednich do sytuacji, są najważniejsze w naszej pracy z uczniami. Chcemy, aby u progu dorosłości młody człowiek wykazywał się:

- odpowiedzialnością i uczciwością;
- tolerancją i szacunkiem;
- umiejętnością wyrażania własnej tożsamości i indywidualności z poszanowaniem dla norm społeczno – kulturowych;
- komunikatywnością (porozumiewanie się w języku ojczystym i w językach obcych, dysponowanie kompetencjami społecznymi i obywatelskimi);
- umiejętnościami radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych (kompetencje matematyczne, naukowo–techniczne, informatyczne, logicznego myślenia, efektywnego uczenia się);
- dbaniem o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych;
- ciekawością świata, dbaniem o rozwój kulturalny, nawykiem obcowania z kulturą wysoką;
- wrażliwością na prawdę i dobro;
- motywacją do rozwoju osobistego i zawodowego (świadomość siebie, przedsiębiorczość, inicjatywa).

I. CELE

Cele ogólne wynikają z diagnozy potrzeb i środowiska szkolnego:

- 1. Rozwijanie inteligencji emocjonalnej, umiejętności społecznych i wspieranie zachowań prospołecznych.**
- 2. Pomaganie uczniom w rozwijaniu dociekliwości poznawczej – wspieranie postawy autonomii i odpowiedzialności za własny rozwój intelektualny. Pomoc w dokonywaniu wyboru dalszego kierunku kształcenia i zawodu.**
- 3. Kształtowanie postaw patriotycznych i poczucia wspólnoty z innymi narodami.**
- 4. Stworzenie w szkole warunków sprzyjających utrzymywaniu kondycji fizycznej i dbania o swoje zdrowie.**
- 5. Profilaktyka zachowań ryzykownych.**

II. REALIZACJA ZADAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH

OBSZAR	CELE SZCZEGÓŁOWE/ZADANIA	FORMY REALIZACJI
RELACJE – kształtowanie postaw i umiejętności społecznych	1. Kształtowanie postaw uczciwości, altruizmu, otwartości i tolerancji, odpowiedzialności za słowa i zachowania oraz kultury osobistej i kultury słowa 2. Uczenie adaptacji w nowych sytuacjach, nowym środowisku społecznym 3. Doskonalenie umiejętności społecznych: empatii, słuchania i rozumienia innych ludzi 4. Kształtowanie umiejętności dążenia do kompromisów, współpracy z innymi ludźmi 5. Nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów	• Warsztaty integracyjne w klasach pierwszych przez psychologa, pedagoga szkolnego i pedagoga specjalnego służące zaadaptowaniu w nowym środowisku szkolnym • Kontynuowanie działań integrujących uczniów na godzinach wychowawczych w klasach pierwszych • Prowadzenie działań reintegrujących na godzinach wychowawczych w klasach drugich, trzecich i czwartych • Budowanie pozytywnych relacji w grupie (zwrócenie szczególnej uwagi na zintegrowanie z klasą uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) w ramach godzin wychowawczych, zajęć edukacyjnych, imprez szkolnych, ale też podczas wyjść, wycieczek. • Reagowanie na każde sygnały dotyczące wykluczenia z grupy rówieśniczej, agresji, przemocy - współpraca nauczycieli, rodziców, wychowawców i specjalistów • Zajęcia realizowane przez wychowawców, pedagoga, psychologa szkolnego i pedagoga specjalnego w ramach lekcji wychowawczych o tematyce dostosowanej do potrzeb klasy • Indywidualne spotkania uczniów z pedagogiem, psychologiem szkolnym i pedagogiem specjalnym w sytuacjach pojawiających się trudności i kryzysów • Indywidualne rozmowy wychowawców, nauczycieli z uczniami • Indywidualne konsultacje psychologa, pedagoga szkolnego i pedagoga specjalnego z nauczycielami mające na celu rozwiązywanie bieżących problemów wychowawczych i trudności uczniów • Propagowanie idei wolontariatu i wspieranie działań Samorządu Szkolnego • Przygotowanie studniówki – organizacja i uczestnictwo

KULTURA – wartości, normy społeczne, wzorce zachowań	1. Pomoc w budowaniu właściwej hierarchii wartości - uwrażliwienie uczniów na uczciwość, sprawiedliwość i odpowiedzialność 2. Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i narodowej 3. Kultywowanie tradycji lokalnych i narodowych 4. Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami obywatelskimi 5. Uczenie tolerancji dla innych kultur, tradycji i religii 6. Dbanie o rozwój kulturalny uczniów – uczestnictwo w życiu kulturalnym szkoły ma zapoczątkować lub rozwinać umiejętność korzystania z dóbr kultury	• Zapoznanie uczniów klas pierwszych ze Statutem i innymi dokumentami prawa wewnątrzszkolnego • Przypomnienie uczniom klas drugich, trzecich i czwartych Statutu szkoły i innych dokumentów prawa wewnątrzszkolnego • Współpraca nauczycieli z rodzicami w kształtowaniu właściwych nawyków i wzorców zachowań • Prowadzenie kroniki szkolnej • Zachęcanie uczniów (również podczas zajęć edukacyjnych i wycieczek szkolnych) do nabywania: samodzielności myślenia, odpowiedzialności, pracowitości, aktywności. Rozwijanie zachowań asertywnych, dbanie o kulturę osobistą • Uczenie szacunku dla odmienności poglądów, narodowości, kultury, zwyczajów różnych narodowości • Uczenie kultury słowa w tym rozwijanie troski o kulturę języka, odpowiedzialności za słowo, poprawne posługiwanie się mową ojczystą, przygotowanie do wystąpień publicznych • Rozwijanie umiejętności wartościowania przy podejmowaniu decyzji życiowych • Angażowanie młodzieży w przygotowywanie imprez i uroczystości klasowych, szkolnych oraz środowiskowych, a także w akcje charytatywne • Uczestnictwo w obchodach ważnych rocznie historycznych, organizacja Dnia Patrona Szkoły • Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami obywatelskimi • Organizacja imprez szkolnych tj. FFFF – festiwal filmowy, Coolturalne Dąbro, Bal Zimowy • Zajęcia i spotkania organizowane przez nauczycieli biblioteki • Redagowanie gazetki szkolnej „Propozycje” • Konsekwentne stosowanie systemu nagród i kar statutowych • Uwrażliwianie na problem środowiska naturalnego i wpływu człowieka na środowisko
--	---	---

INDYWIDUALNY ROZWÓJ – samopoznanie, przyszłość zawodowa	1. Poprawa frekwencji uczniów, zadbanie o dobrą atmosferę na lekcjach 2. Zapoznavanie uczniów ze sposobami uczenia się w celu zwiększenia efektywności uczenia 3. Pozytywne motywowanie uczniów do nauki 4. Kształtowanie umiejętności wyznaczania celów i konsekwentnego dążenia do ich realizacji 5. Rozwijanie umiejętności szukania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł 6. Zapewnienie możliwości rozwoju różnorodnych zdolności i predyspozycji uczniów 7. Realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego - odkrywanie przez uczniów własnych predyspozycji zawodowych 8. Zapoznanie uczniów z ofertą edukacyjną szkół wyższych i policealnych	• Zajęcia, warsztaty (dla klas pierwszych) mające na celu nabywanie umiejętności efektywnych metod uczenia się i właściwej organizacji nauki, poszerzanie wiedzy na temat samodyscypliny i motywacji do nauki oraz konsultacje indywidualne z pedagogiem szkolnym rozwijające powyższe umiejętności (wszyscy uczniowie) • Udział uczniów w kołach zainteresowań oraz w pozalekcyjnych przedmiotowych zajęciach edukacyjnych • Dostosowanie wymagań do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów i realizowanie zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach • Udział w konkursach i olimpiadach szkolnych, regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych • Indywidualne spotkania z pedagogiem i psychologiem szkolnym mające na celu diagnozę predyspozycji zawodowych, uzdolnień przy użyciu testów psychologicznych i wywiadu • Udział w Dniach Otwartych na wyższych uczelniach • Prezentacje ofert edukacyjnych szkół wyższych, udostępnienie uczniom informatorów • Spotkania indywidualne i grupowe uczniów z doradcą zawodowym • Spotkania indywidualne z rodzicami • Organizacja spotkań informacyjnych dotyczących ofert uczelni i aktualnego rynku pracy (w zależności od zainteresowania uczniów daną propozycją - spotkania pozalekcyjne) • Motywowanie uczniów do podejmowania dalszego kształcenia i wykonywania określonego zawodu
ZDROWIE – edukacja zdrowotna	1. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, uczenie asertywności, rozwijanie samoświadomości i podnoszenie poczucia własnej wartości 2. Promowanie zdrowego stylu życia,	• Zajęcia z zakresu radzenia sobie ze stresem, lękiem i emocjami: „Stres jest OK”- klasy pierwsze; „Dobrostan psychiczny w szkole – klasy drugie; „Pierwsza pomoc rówieśnicza” - klasy trzecie; „Stres przedegzaminacyjny” – klasy czwarte • Współpraca nauczycieli, specjalistów szkolnych z rodzicami w

	konstruktywnych sposobów spędzania czasu wolnego, zdrowego odżywiania, dbania o własne zdrowie fizyczne i psychiczne 3. Kształtowanie postawy systematycznej aktywności fizycznej. Wyrabianie umiejętności i chęci propagowania czynnego wypoczynku w ciągu całego życia w gronie rodziny i znajomych	zakresie wspierania zdrowia psychicznego uczniów (konsultacje indywidualne) • Zachęcanie młodzieży i rodziców do udziału akcjach, imprezach szkolnych i środowiskowych promujących zdrowy styl życia • Realizacja projektów promujących zdrowy styl życia • Zajęcia z pielęgniarką szkolną z profilaktyki HIV/AIDS, raka jądra, nadciśnienia, raka sutka i inne zajęcia dostosowane do potrzeb klas • Organizacja Europejskiego Dnia Zdrowego Jedzenia i Gotowania • Udział w międzyklasowych i międzyszkolnych zawodach sportowych • Zajęcia sportowe pozalekcyjne
BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych	1. Działania profilaktyczne - przeciwdziałanie zagrożeniom związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, nadużywaniem korzystania z technologii cyfrowej (smartfon, gry online) 2. Diagnozowanie trudnych sytuacji rodzinnych uczniów 3. Współpraca z rodzicami w procesie wychowywania 4. Właściwe reagowanie pracowników szkoły w sytuacji pojawienia się kryzysu suicydalnego	• Diagnozowanie i rozwiązywanie problemów wychowawczych we współpracy ze specjalistami szkolnymi • Warsztaty z profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych i zachowań ryzykownych pt. „Wybieram” w klasach drugich • Utrwalanie informacji o bezpieczeństwie podczas korzystania z portali społecznościowych i o bezpiecznym korzystaniu z zasobów internetu • „Smartfon w kształtowaniu autowizerunku młodych” – profilaktyka uzależnień behawioralnych i bezpiecznego korzystania z sieci – zajęcia w klasach drugich, wykład dla rodziców (wszystkie klasy) • Zajęcia psychoedukacyjne z pedagogiem szkolnym na temat zagrożeń nadużywania smartfona oraz higieny cyfrowej • Poszerzanie wiedzy na temat odpowiedzialności karnej nieletnich (zajęcia ze strażą miejską w klasach pierwszych) • Zapoznanie uczniów klas pierwszych i ich rodziców z wewnątrzszkolnymi procedurami regulującymi ochronę dziecka przed krzywdzeniem (Standardy ochrony małoletnich) • Spotkania indywidualne z rodzicami (w razie potrzeby)

		• Indywidualna pomoc psychologiczna i kierowanie do specjalistycznych placówek (w razie potrzeby) • Uwzględnianie propozycji uczniów w planowaniu tematyki zajęć z wychowawcą • Dbanie o bezpieczeństwo młodzieży przez wszystkich pracowników szkoły • Dyżury nauczycieli na korytarzu • Próbne ewakuacje szkoły • Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych • Przekazywanie rodzicom informacji zawierających ofertę bezpłatnych konsultacji, zajęć, warsztatów dla uczniów i rodziców z zakresu pomocy psychologicznej i psychoedukacji. • Zapoznanie się pracowników szkoły z procedurami działań postwencyjnych w sytuacji pojawienia się kryzysu suicydalnego
--	--	---

III. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Działania wychowawczo – profilaktyczne będą monitorowane na bieżąco oraz po zakończeniu zajęć dydaktycznych. Wówczas zostanie przeprowadzona ewaluacja efektów wybranego obszaru programu wychowawczo – profilaktycznego. Wykorzystane będą następujące metody: analiza dokumentacji, obserwacja, wywiad oraz ankiety. Przeanalizowanie zebranych informacji pozwoli na udoskonalenie oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych i dokonanie ewentualnej modyfikacji programu.